

Н.А. Сокол, ст. викл. (*ХДУХТ, Харків*)

Н.А. Гебер, ст. викл. (*ХДУХТ, Харків*)

ОСНОВНІ ЕТАПИ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Необхідність концептуального, системного переосмислення інформатизації навчального процесу виникає за умов підвищених вимог до рівня професіоналізму сучасних спеціалістів та є одним з пріоритетних напрямів реформування вищої освіти.

Процес інформатизації навчального процесу суттєво змінює традиційний підхід до викладання та вивчення навчальних дисциплін. У цілому інформатизацію від виникнення до впровадження в навчальний процес можна представити у вигляді послідовності певних заходів:

- розробка теоретичних основ інформатизації;
- науково-дослідницька робота зі створення, оцінки ефективності технічних засобів і елементів автоматизованої системи підготовки спеціалістів (АСПС);
- визначення цільового, змістовного і технологічного аспектів впровадження технічних засобів в навчальний процес;
- матеріалізація аспектів впровадження комп'ютерної системи навчання в навчально-методичному комплексі (навчальний план, програма, навчальні та методичні посібники);
- підготовка професорсько-викладацького складу;
- упровадження технічних засобів навчання і елементів автоматизованої системи підготовки спеціалістів в навчальний процес.

Базуючись на принципі етапності побудови автоматизованої системи підготовки спеціалістів та тенденції формування навчально-наукової матеріальної бази комп'ютерного навчання слід зауважити, що процес переходу від традиційної системи на автоматизовану відбувається послідовно. Певний період часу повинна діяти своєрідна система, яка, з одного боку, зберігає існуючі форми організації навчального процесу, а з іншого боку, спирається на зростаючу наявність комп'ютерних технологій.

Доцільно розділити цей період часу на етапи:

- етап традиційної системи навчальної дисципліни;
- перехідний етап;
- етап автоматизованої системи навчальної дисципліни.

Кожний з етапів характеризується відповідним станом елементів системи навчання: викладач – студент – зміст навчання – ціль навчання – методи навчання – засоби навчання – форми навчання – навчально-наукова матеріальна база.

Другий етап характеризується розробкою теоретичних основ інформатизації викладацької діяльності на основі її комп'ютеризації та обґрунтуванням напряму впровадження інформаційних технологій в навчальний процес. Характерним для перехідного етапу є створення комп'ютерних аудиторій, забезпечення автоматизованих робочих місць викладачів та розробників комп'ютерних засобів навчання. Такі зміни викликають необхідність приведення усіх інших елементів системи у відповідність до нових вимог. В першу чергу, це стосується суб'єктів навчального процесу: викладача та студента. Межі використання АСПС в початковому процесі, перш за все, будуть визначатися рівнем комп'ютерної грамотності суб'єктів.

Важливими завданнями перехідного періоду необхідно вважати:

- формування електронного інформаційного середовища навчальних дисциплін;
- розробка комп'ютерних засобів навчання, які відповідають сучасним дидактичним вимогам;
- створення локальних обчислювальних мереж навчальних дисциплін.

Виконання першого завдання забезпечить на перехідному етапі:

- у підсистемі управління навчальним процесом – його удосконалення; скорочення кількості документів, що обробляються вручну; автоматизацію обліку результатів поточного та підсумкового контролю;
- у підсистемі наукових досліджень – використання АСПС для наукових досліджень, виконання розрахунків, отримання додаткових для досліджень даних в результаті використання комп'ютерного моделювання.

Вирішення другого завдання забезпечить автоматизацію пізнавальної діяльності студентів.

Вирішення третього завдання створить передумови формування єдиного інформаційного середовища, подальшу інтеграцію локальних мереж в глобальній інформаційній мережі.

Широке впровадження інформаційних технологій у викладацьку практику дозволяє суттєво підвищити якість підготовки спеціалістів. Разом з цим виникає необхідність оцінки кількісних та якісних параметрів комп'ютеризації для раціонального використання існуючих інформаційних ресурсів і проведення оптимізації дидактичних систем.